

Järfälla kommun
Riddarplatsen 5
177 80 Järfälla

Ansökan om riksrekryterande estetisk spetsutbildning

Skolverkets beslut

Skolverket godkänner riksrekryterande estetisk spetsutbildning för estetiska programmet inriktning bild och formgivning vid Mälargymnasiet i Järfälla kommun.

Den sökande kommer att använda sig av behörighetskrav enligt följande:
Slutbetyg från grundskolan med lägst betyget C i bild.

Den sökande kommer att använda sig av urvalsgrunder enligt följande:
Resultat av arbetsprover tillsammans med betyg.

Studievägs kod: ESBIL0S

Det sammanlagda antalet platser som utbildningen totalt får omfatta är högst 90 vilket innebär cirka 30 antagningsplatser per år.

Belopp som hemkommunen ska betala i interkommunal ersättning: 106 038 kronor per elev och år. I beloppet ingår ersättning för måltider. I de fall hemkommunen inte tillhandahåller kostnadsfria skolmåltider kan hemkommunen reducera det av Skolverket fastställda beloppet i enlighet med riksprislistan för aktuellt program (se gällande SKOLFS). Beloppet ska enligt 5 kap. 11 § gymnasieförordningen (2010:2039) varje år räknas upp med det skolindex som har föreskrivits enligt förordningen (1993:167) om skolindex.

Skolverkets beslut om riksrekryterande estetisk spetsutbildning ska gälla för fyra antagningsomgångar, från och med läsåret 2017/18.

Skolverkets beslut får enligt 14 kap. 1 § gymnasieförordningen inte överklagas.

Ärendet

Järfälla kommun har den 28 januari 2016 ansökt om riksrekryterande estetisk spetsutbildning för estetiska programmet, inriktning bild och formgivning vid Mälargymnasiet i Järfälla.

Beskrivning av utbildningen enligt ansökan

Utbildningens syftar till att förbereda eleverna inför högskolestudier och yrkesverksamhet, specifikt inom illustration och grafisk formgivning. Befintliga gymnasieutbildningar med ett tydligt fokus inom dessa områden förekommer i

dagsläget inte i riket. Utbildningen syftar till att förbereda elever för fortsatt utbildning inom områden som expanderar både nationellt som internationellt. Den internationella arbetsmarknaden inom branschen är en faktor som beaktas under utbildningen.

Innehållet karaktäriseras av samverkan mellan gymnasieämnen. Texter och fakta från andra ämnen än karaktärsämnena utgör stoff för illustrationer och grafisk formgivning. Digitala och analoga verktyg ligger till grund för arbetsprocesserna. Avståndet mellan gymnasium och högskola minskar genom samarbetsavtal med Konstfack. Dessutom ges eleverna möjlighet att bygga upp kontakter med andra lärosäten, yrkesverksamma i företag och organisationer och därigenom utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt.

Bilden får en alltmer dominerande roll i samhället, inte minst den digitala utvecklingen. Målet är att utveckla elevens förmåga att uttrycka, berätta, producera, reflektera och analysera olika uttryck inom den visuella kulturen. Ett annat mål är att möta upp framtida behov gällande arbetskraft med spetskompetens inom illustration och grafisk formgivning. Behovet av professionella utövare inom yrkesområdet är stort och kommer att öka såväl nationellt som internationellt. Många i branschen är egenföretagare. Därför är ytterligare ett mål med utbildningen att utveckla det entreprenöriella kunnandet. Detta stärks genom möjlighet att arbeta med Ung Företagsamhet samt samarbeten med externa uppdragsgivare i syfte att ge eleverna kunskap om hur man problematiserar stoff, visualiserar en idé och arbetar mot en specifik målgrupp. Eleven ska därför pröva konstnärligt och vetenskapligt förhållningssätt för att synliggöra och utveckla hantverket bakom det digitala och analoga bildflödet.

Beskrivning av motivet för riksrekrytering enligt ansökan

Många yrkesgrupper försvinner på grund av automatiseringar i samhället. Inriktningen med fokus på illustration och grafisk formgivning ingår i yrkesområden som löper minst risk att automatiseras eftersom de kräver fingerfärdighet, originalitet och konstnärlighet. (Källa: Stefan Fölster, chef för reforminstitutet, professor i nationalekonomi vid KTH). Sverige är känt för sin högkvalitativa export av visuella uttryck, exempelvis design, mode och inom ett flertal digitala områden. Illustration och grafisk formgivning är en växande bransch med flera högskoleutbildningar i landet. Avsikten är att specialisera en gymnasieutbildning som knyter an till dessa utbildningar. Skolans lokalisering i storstadsregionen, närhet till högre utbildning, kulturinstitutioner och samarbetsavtal med Konstfack om handledning av gymnasiearbete, externa gästföreläsare och studiebesök är viktiga motiv för en riksrekrytering.

Beskrivning av samarbetet med högskola enligt ansökan

Ett samarbetsavtal finns med Konstfack vid en riksrekryterande utbildning med tydligt fokus på illustration och grafisk formgivning. Samarbetet kommer att bestå av handledning av gymnasiearbeten, studiebesök arrangerade av Konstfack samt gästföreläsningar. Samtal förs även om förutsättningar för gymnasieelever att kunna medverka på utställningar. Skolan har även inlett ett samarbete med

Mälardalens högskola om utbildningen Informativ illustration - informationsdesign i form av studiebesök och föreläsningar för eleverna samt kompetensutveckling för personalen. Mälargymnasiet är även samarbetspartner med Södertörns högskola om lärarutbildningar och Centrum för professionsutveckling, CPU.

Högskola som har lämnat yttrande

Konstfack.

Beräknad utbildningskostnad

129 000 kronor per elev och år.

Behörighetskrav och urvalsgrunder

Särskilda förkunskapskrav:

Slutbetyg från grundskolan med lägst betyget C i bild.

Urval:

Resultat av arbetsprover tillsammans med betyg.

Förutsättningar

Av 5 kap. 12 § gymnasieförordningen framgår att riksrekrytering enligt 21 § ska beslutas för nationella program, nationella inriktningar, särskilda varianter och gymnasiala lärlingsutbildningar i gymnasieskolan om det finns

1. en nationell efterfrågan på de kunskaper och färdigheter som utbildningen ger,
2. ett nationellt intresse av att elever ska kunna rekryteras från hela landet, eller
3. ett nationellt intresse av att enskilda elevers behov av kunskaper och färdigheter kan tillgodoses.

Förutom det som anges i första stycket ska

1. utbildningen vara av god kvalitet,
2. kostnaden för utbildningen vara rimlig i förhållande till utbildningens syfte och kostnaden för annan gymnasial utbildning, och
3. uppställda behörighetskrav och urvalsgrunder uppfylla kraven i 15 § respektive 16 §.

Av 5 kap. 15 § gymnasieförordningen framgår att för behörighet till en riksrekryterande utbildning i gymnasieskolan får krav ställas på att den sökande har kunskaper i ett sådant ämne eller inom ett sådant ämnesområde som är utmärkande för utbildningen.

För behörighet till en riksrekryterande estetisk spetsutbildning för det estetiska programmet i gymnasieskolan ska krav ställas på att den sökande har kunskaper i ett sådant ämne eller inom ett sådant ämnesområde som är utmärkande för utbildningen.

Av 5 kap. 16 § gymnasieförordningen framgår att vid urval bland behöriga sökande till en riksrekryterande utbildning får, förutom till betygen, hänsyn tas till ett prov för bedömning av den sökandes färdigheter eller kunskaper inom det ämne eller ämnesområde som den riksrekryterande utbildningen är inriktad mot.

Vid urval bland behöriga sökande till en riksrekryterande estetisk spetsutbildning för det estetiska programmet i gymnasieskolan ska, förutom till betygen, hänsyn tas till ett prov för bedömning av den sökandes färdigheter eller kunskaper inom det ämne eller ämnesområde som den riksrekryterande utbildningen är inriktad mot.

Av 5 kap. 21 § gymnasieförordningen framgår att riksrekryterande estetisk spetsutbildning ska beslutas för det estetiska programmet om förutsättningarna i 12 § finns och skolenheten har ett etablerat samarbete med en högskola som erbjuder utbildning som är relevant för gymnasieutbildningen. Eget examensmål får inte finnas för utbildningen.

Av 5 kap. 22 § gymnasieförordningen framgår att ansökan ska innehålla ett yttrande från en sådan högskola som anges i 21 § angående det nationella intresset för utbildningen.

Skolverkets bedömning

För att Skolverket ska godkänna riksrekryterande estetisk spetsutbildning måste villkoren i ovanstående bestämmelser vara uppfyllda.

Enligt Skolverkets bedömning har den sökande visat att förutsättningarna för riksrekryterande estetisk spetsutbildning är uppfyllda.

Skolverket har vid bedömningen av utbildningens kostnad utgått från kostnaderna för det aktuella programmet i de kommuner som ingått i underlaget för den så kallade riksprislistan. Den av den sökande angivna kostnaden överstiger den högsta kostnaden för programmet i dessa kommuner. Kostnaden är därför inte rimlig i förhållande till utbildningens syfte och kostnaden för annan gymnasial utbildning.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Kjell Hedwall efter föredragning av undervisningsrådet Ylva Eriksson.